

FITXA DE L'ASSIGNATURA

IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Documentació aplicada a la Traducció		
Codi: 22104		
Tipus: Troncal		
Grau de Traducció i Interpretació ECTS: 4,5 hores/alumne: 112,5		
Curs: 2007-2008 Quadrimestre: Primer i segon		
Àrea: Documentació		
Llengua en què s'imparteix: Català		

Professorat			
Professora	Despatx	Correu electrònic	Horari despatx
CID, Pilar	2029	Pilar.Cid@uab.es	Dimarts : 10 h- 12 h.
PERPINYÀ, Remei	2029	Remei.Perpinya@uab.es	Primer semestre
RECODER, M. José	2029	MariaJosep.Recoder@uab.es	Dimarts i dijous: 15 a 16h

Telèfon del despatx 2029: 93 581 27 84

DESCRIPCIÓ

1. OBJECTIUS

Aquesta assignatura té una triple finalitat:

- Conèixer la teoria de la Ciència de la Documentació i les seves tècniques aplicades a l'estudi i a la recerca.
- Aprendre quines seran les fons documentals (impreses, digitals, audiovisuals, multimèdia, etc.), més útils per a desenvolupar en el futur la vostra professió.
- Dominar la metodologia i les tècniques del treball intel·lectual.

2. CONTINGUTS

Part I. Introducció

1. Conceptes introductoris

La necessitat de informar-se. El creixement de la informació. Dificultats d'accés a la informació. Concepte de Documentació: definicions.

2. La Documentació i la Traducció

La vinculació entre les dues disciplines. La Documentació com a eina auxiliar de la Traducció. El procés de documentar-se

Part II. Organització documental

3. Els serveis de documentació i els sistemes bibliotecaris

Concepte de sistema documental. Els sistemes documentals com a fonts d'informació. Tipologia: biblioteques, centres de documentació, centres de referència, arxius i sistemes d'anàlisi o de teledocumentació. Sistema bibliotecari espanyol i català.

4. La cadena documental

El procés documental com a cadena. Operacions bàsiques: selecció i adquisició, tractament i difusió.

Part III. Les fonts d'informació

5. Els documents

Concepte de document. Tipus de documents: segons la naturalesa de la informació, les característiques físiques del suport, el nivell de contingut, etc. El document com a font d'informació. Formes de distribució dels documents: impresos, audiovisuals, digitals (en línia i òptics).

6. Fonts d'informació per a la traducció

Les fonts d'informació bibliogràfica. Les obres de referència i consulta generals i especialitzades. Les fonts d'informació digital: bases de dades generals i especialitzades

7. Accés a la informació

Concepte de teledocumentació i telemàtica. El cicle de la informació digital. Les bases de dades. Tipus de bases de dades. Tipologia de serveis: bases de dades en línia, edició òptica, recursos a Internet. Open Acces

8. Teoria de la recuperació de la informació digital

Teoria de la recuperació: característiques. Els sistemes de consulta i les formes d'accés a les bases de dades. Els llenguatges i les estratègies d'interrogació: operadors i instruccions generals. L'àlgebra de Boole i altres instruccions. Els hipertextos.

9. La xarxa Internet

Els sistemes de transmissió i intercanvi de dades. Concepte de xarxa. Tipologia i estructura de la Xarxa. Característiques bàsiques, evolució i serveis d'Internet. Internet com a font d'informació. Avaluació de seus web.

Part IV. Metodologia del treball intel·lectual i científic

10. Procés d'elaboració del treball científic.

Plantejament del tema. Estructura, elaboració i presentació. Correcció i valoració del text definitiu.

11. Elements del treball intel·lectual i científic

Les cites i les notes marginals. Els esquemes gràfics. Índex i apèndix. La bibliografia final: objectiu, elaboració i col·locació.

3. BIBLIOGRAFIA BÀSICA COMENTADA¹

Part I. Introducció

GONZALO GARCÍA, Consuelo; GARCÍA YEBRA, Valentín (eds). *Documentación, terminología y traducción*. Madrid: Síntesis (etc.): DL 2000. (Biblioteconomía y documentación; 21)

Manual força exhaustiu, útil per a estudiants, traductors, terminòlegs, filòlegs, lexicòlegs, documentalistes i altres professionals de l'àmbit de la Traducció.

GONZALO GARCÍA, Consuelo; GARCÍA YEBRA, Valentín (eds). *Manual de documentación y terminología para la traducción especializada*. Madrid: Arco Libros, 2004. (Instrumenta bibliológica. Serie B.)

Manual molt complet elaborat per traductors professionals i per docents especialitzats en l'àmbit de la Documentació i de la Traducció. Conté quatre blocs que es poden llegir independentment: "Documentación y terminología para la traducción especializada: presupuestos teóricos"; "Competencia documental y terminológica del traductor especializado"; "El traductor especializado y las tecnologías de la información y de las comunicaciones" i "Recursos tecnológicos de apoyo a la comunicación interlingüística".

GONZALO GARCÍA, Consuelo; GARCÍA YEBRA, Valentín (eds.). *Manual de documentación para la traducción literaria*. Madrid: Arco Libros, 2005. (Instrumenta bibliológica).

Molt recomanable. Igualment que l'anterior, els blocs es poden llegir de forma independent: "Traducción literaria, comunicación cultural: planteamientos teóricos"; "La Documentación en la enseñanza de la traducción literaria"; "La Documentación en el ejercicio de la traducción literaria" i "Estudio de casos".

GONZALO GARCÍA, Consuelo; HERNÚÑEZ, Pollux. *Corcillum: estudios de Traducción, Lingüística y Filología dedicados a Valentín García Yebra*. Madrid: Arco Libros, 2006.

Manual extens i actualitzat. Us recomenen especialment el capítol de M. José Recoder titulat: "La Universidad española y el nuevo Espacio Europeo de Educación Superior: los CRAI y la Traducció". En l'article s'analitzen quins són els millors sistemes de cerca d'informació en el nou EEES.

GUINCHAT, Claire; MENOU, Michel. *Introducción general a las ciencias y técnicas de la información y documentación*. 2ª ed. corr. y aum. por Marie- France Blanquet. Madrid: CINDOC (CSIC): Unesco, 1992

Un manual clàssic. Tot i que és de l'any 1992, pot donar una idea global del món de la Documentació, dels documents, els sistemes d'informació, la difusió de la informació, etc. No és tan útil per a la documentació digital.

¹ Es tracta de la bibliografia bàsica. A més a més, es proporcionarà als alumnes bibliografia específica de determinats temes. D'altra banda, en el Campus Virtual les professores que imparteixen l'assignatura tenen penjats diversos materials que il·lustren i complementen les explicacions donades a classe.

LÓPEZ YEPES, José (coord.). *Manual de ciencias de la documentación*. Madrid: Pirámide, cop. 2002. (Ozalid)

Manual força complert. La seva consulta complementa la lectura del llibre de Guinchat.

RECODER, Mª José. "La Documentació aplicada a la traducció especialitzada i a la traducció literària" [fitxer en línia]. A: *Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació i la comunicació*. Núm. 2 (setembre 2003). URL: <http://www.ftis.uab.es/tradumatica/revista>

Serveix per entendre com la Documentació pot ajudar en la feina diària del traductor literari i del traductor especialitzat.

RECODER, Mª José; et al. (2005). *Llindar* [publicació electrònica]: *guia digital per als estudiants de la llicenciatura de Traducció i d'Interpretació*. Bellaterra: Facultat de Traducció i d'Interpretació, 2005. 1 CD-ROM.

Guia molt completa en la qual s'introdueix a l'estudiant en el món de la Traducció: què es, tipologies, un dia en la vida del traductor, etc. D'altra banda, també es proporcionen eines metodològiques per ajudar a l'estudiant en la seva primera etapa d'estudis en la Facultat de Traducció i d'Interpretació.

RECODER, Mª José, CID, Pilar. (2003). "Traducción y documentación [fitxer en línia]: cooperar para difundir la información". A: *Hipertext.net* (ISSN 1695-5498). N° 1. URL: <http://www.hipertext.net>

Què és la traducció, què és la documentació i les seves vinculacions. Inclou un directori de seus web útils pels traductors.

Part II. Organització documental

CID LEAL, Pilar. "La cadena documental y su aplicación a la documentación periodística". A: Mª Eulàlia Fuentes i Pujol (ed.). *Manual de documentación periodística*. Madrid: Síntesis, 1995. (Ciencias de la información; 6). P. 91-109

Operacions de la cadena documental. Tot i que l'article va ser escrit pensant en un entorn de mitjans de comunicació, es fàcilment extrapolable a d'altres àmbits. Ajuda a entendre com es formen les col·leccions en els centres d'informació i documentació, com s'organitzen i com es difonen.

CID LEAL, Pilar; CUADRADO, Maribel; AGUIRIANO, Cristina. (2000). *Fonaments de llenguatges documentals* [publicació electrònica]. Barcelona : Universitat Oberta de Catalunya. 1 CD-ROM

Els llenguatges documentals controlats són un element important en el moment de plantejar les cerques d'informació. Conèixer-los una mica ajudarà a plantejar millor les preguntes a qualsevol usuari. Aquest és un manual, una mica especialitzat, que proporciona una panoràmica dels llenguatges documentals existents. En el primer capítol inclou també les operacions de la Cadena documental.

PERPINYÀ MORERA, Remei. "Los lenguajes documentales". A: Mª Eulàlia Fuentes i Pujol (ed.). *Manual de documentación periodística*. Madrid: Síntesis (Ciencias de la información; 6). P. 112-132

Aproximació succinta i clara als llenguatges documentals.

PINTO MOLINA, María; CORDÓN GARCÍA, José Antonio (eds.). *Técnicas documentales aplicadas a la Traducción*. Madrid: Síntesis, DL 1999. (Ciencias de la información; 20)

La Documentació és una ciència auxiliar per a la Traducció. Els autors parlen de quines tècniques pròpies de la Documentació són més útils als traductors.

Part III. Les fonts d'informació

ABADAL FALGUERAS, Ernest. *Sistemas y servicios de información digital*. Gijón: Trea; Barcelona: EUBD, cop. 2001. (Biblioteconomía y administración cultural; 47)

Manual, clar, complert i molt didàctic. Què són els sistemes i serveis d'informació digital, com funcionen, que ofereixen, dificultats que presenten, actors que intervenen en la seva producció, etc.

ABADAL FALGUERAS, Ernest; PERPINYÀ MORERA, Remei. "Trobar informació a Internet: alguns consells pràctics". A: Jaume Baró i Queralt (ed.). *Cercar i col·locar informació en el Worl Wide Web*. Barcelona: Llibres de l'Índex, 1998. (Quaderns de comunicació; 7). P. 109-137

Tot i que el llibre es va editar l'any 1998, aquest capítol continua sent plenament vigent i resumeix perfectament com s'han de plantejar les cerques en entorns digitals, especialment Internet.

CID LEAL, Pilar; RECODER SELLARÉS, Mª José. (2001). "Dónde están las llaves... o los recursos digitales para la traducción". A : Mª Eulàlia Fuentes (dir.). *Anuari de biblioteconomía, documentació i informació = Anuario de biblioteconomía, documentación e información = Library and information sciences yearbook : Bibliodoc 2000*. Barcelona : COBDC. P. 51-68

Internet és una gran font d'informació per a qualsevol estudiant i professional de la Traducció. Però de vegades pot resultar caòtic. Les autores han fet un esforç per categoritzar i classificar les fonts d'informació que es poden trobar a la web i que poden resultar útils en el món de la traducció.

CODINA, Lluís. *El Llibre digital y la WWW*. Madrid: Tauro, 2000. 274 p.: il. (Comunicación y lenguajes). ISBN 84-88605-54-4

El complement ideal al llibre d'Abadal (Sistemas y servicios de información digital). Molt didàctic i clarificador.

LÓPEZ BORRULL, Alexandre. "Cercadors de recursos web especialitzats en traducció [fitxer en línia]. A: *Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació i la comunicació*. Núm. 2 (setembre 2003). URL: <http://www.ftis.uab.es/tradumatica/revista>

De cercadors generals n'hi ha molts, però d'especialitzats (i que funcionin bé) en l'àmbit de la Traducció no hi ha tants. L'autor fa una exhaustiva anàlisi dels millors.

Part IV. Metodologia del treball intel·lectual i científic

ECO, Umberto. *Cómo se hace una tesis*. Barcelona: Gedisa, 2000

Tot un clàssic. No us deixeu impressionar pel títol (on es parla de les tesis). La metodologia que proposa Eco és perfectament aplicable a qualsevol treball de recerca.

PÉREZ CARRASCO, Lluís. *Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índexs*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Gabinet de Llengua Catalana, 1994

Com fer les referències bibliogràfiques i les notes a peu de pàgina i els índexs.

3. AVALUACIÓ

L'assignatura adopta el sistema **d'avaluació continuada (v. Punt 4.)**, que consisteix en la realització de:

- Vuit exercicis pràctics, que es realitzaran al llarg del curs. Seran encarregats i comentats a l'aula.
- Una prova teòrica (que proporciona un 15% de la nota). Aquesta prova teòrica es farà:

GRUPS	DIA	HORA	AULA
5 i 6	19 de juny	12,30 a 15h	A determinar
7 i 8	21 de juny	12,30 a 15h	A determinar

Tant els exercicis com la prova teòrica **són obligatoris**. La nota final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana entre tot.

Els alumnes que, per raons excepcionals, no hagin pogut seguir l'avaluació continuada podran fer un examen final que constarà de part teòrica i de part pràctica. La data de l'examen serà el 26 de juny, de les 12,30 fins les 17 h.

S'aprova l'assignatura si s'obté una qualificació de cinc punts com a mínim.

4. PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ CONTINUADA: DESCRIPCIÓ DELS EXERCICIS

ACTIVITAT	TEMPS PREVIST	PES %	COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR
Exercici 1. Lectura d'un text periodístic i identificació de problemes de traducció que s'han de documentar per tal de fer la traducció de forma adequada. Com a resultat de l'activitat, cada alumne haurà de lliurar un full amb els problemes identificats. <u>Es valorarà:</u> La exhaustivitat de l'anàlisi, la capacitat de síntesi, la claredat expositiva i la participació del grup en la discussió global de la classe.	5 h	10 %	C1 C2
Exercici 2. Resolució d'un exercici de funcionament de catàlegs. Es formularan diverses preguntes, i cada alumne haurà de trobar la resposta en catàlegs de biblioteques utilitzant les instruccions i recursos dels seus llenguatge d'interrogació. L'exercici es lliurarà per escrit. <u>Es valorarà:</u> Que les respostes siguin correctes, i que s'hagi explicat amb precisió els passos seguits en la interrogació (és imprescindible esmentar el procés, del contrari l'exercici no tindrà validesa, encara que les respostes siguin les correctes. També es tindrà en compte la presentació formal.	5 h	10 %	C3 C4 C5 C6
Exercici 3. Indexació d'un text. A partir d'un text que proporcionaran les professores de l'assignatura l'alumne haurà de reconèixer i extreure les paraules claus, haurà d'escollir els descriptors lliures que millor identifiquin la temàtica del text. I finalment, haurà de cercar els descriptors més adients consultant un llenguatge documental. <u>Es valorarà:</u> La capacitat per reconèixer les paraules clau d'un text. La capacitat de reconèixer els conceptes implícits i explícits corresponents a la temàtica del text. La capacitat per escollir els descriptors adequats d'un llenguatge documental.	4 h	10 %	C3 C4 C6

Exercici 4. Es tracta de que els alumnes identifiquin a la Xarxa obres de referència i d'altres recursos útils per trobar determinades informacions. Per fer-ho, es plantejaran diverses preguntes i cada estudiant haurà d'identificar les millors fonts per a resoldre les diverses necessitats informatives. L'exercici s'haurà de lliurar per escrit. <u>Es valorarà:</u> L'exactitud de la resposta, l'argumentació i la presentació formal.	6 h	10 %	C2 C4 C5 C6 C8
Exercici 5. Un cop conegudes les tipologies de sistemes d'informació digitals, es tracta de saber interrogar-les amb eficiència. Per això es planteja un exercici de consulta d'informació en diverses bases de dades generals. L'exercici s'haurà de lliurar per escrit. <u>Es valorarà:</u> a) que s'hagi formular correctament la necessitat informativa; b) que s'hagi identificar el sistema d'indexació utilitzat per la base de dades; c) que s'hagin explotat totes les possibilitats del sistema d'interrogació; d) que s'hagin construït bé les equacions de cerca; e) que s'hagi avaluat la resposta obtinguda. També és important la presentació formal.	7 h	10 %	C4 C5 C6 C8
Exercici 6. Exercici de consulta d'informació en bases de dades especialitzades. <u>Es valorarà:</u> a) que s'hagi formular correctament la necessitat informativa; b) que s'hagi identificat el sistema d'indexació utilitzat per la base de dades; c) que s'hagin explotat totes les possibilitats del sistema d'interrogació; d) que s'hagin construït bé les equacions de cerca; e) que s'hagi avaluat la resposta obtinguda. També és important la presentació formal.	8 h	15%	C4 C5 C6 C8
Exercici 7. Cerques a Internet. Exercici de consulta d'informació a Internet a través dels cercadors i avaluació dels resultats <u>Es valorarà:</u> Què s'hagi formulat correctament la pregunta i que s'hagi analitzat de forma adequada la resposta.	4 h	10 %	C5 C6 C8

Exercici 8. Es proporcionarà als alumnes un text científic ple d'errors metodològics i errors en la forma de les referències bibliogràfiques. L'alumne haurà d'identificar i corregir els errors. L'exercici es lliurarà per escrit. <u>Es valorarà:</u> La idoneïtat i exhaustivitat en les respostes. També es tindrà en compte la presentació formal	5,30 h	10%	C7
Exercici 9. Prova d'avaluació de conceptes teòrics.	Es farà durant les sessions presencials	15%	C1

Còmput final d'hores

Tipus d'activitat	Hores de dedicació
Activitats presencials a l'aula	32h 30'
Examen	3 h
Treball autònom: realització dels exercicis de l'AC	44h 30'
Treball autònom: lectura de la bibliografia i estudi.	25 h
Tutories	7h 30'

5. COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR

Competència (C)	Indicador específic de la competència
C1. Conèixer l'objecte, les funcions i els mètodes i tècniques de la Ciència de la Documentació.	1. Captar la importància de la informació, ser conscient de la dificultat que suposa l'excés d'informació i la necessitat de la selecció. 2. Captar la complexitat dels actuals sistemes d'informació.
C2. Capacitat d'identificar els problemes de la traducció que tenen a veure amb la necessitat de documentar el text a traduir.	Assimilar la importància que per a un traductor tenen les competències instrumentals, concretament: 1. Captar la importància que té la identificació dels problemes de la traducció que impliquen obligatòriament la consulta de fonts documentals (des de diccionaris a textos paral·lels, passant per bases de dades terminològiques, etc.). 2. Captar la importància d'utilitzar adequadament aquestes fonts d'informació.

C3. Capacitat d'identificar els documents i els sistemes d'informació existents i saber com funcionen, especialment aquells que resultin més útils per a la feina d'un traductor.	Familiaritzar-se amb els documents i amb els diferents sistemes d'informació: 1. Característiques dels documents (totes les tipologies, tots els suports). 2. Funcionament dels sistemes d'informació (com es constitueixen les col·leccions, com s'organitzen i com es difonen).
C4. Capacitat de formular adequadament les necessitats informatives, condició imprescindible per saber què, com i on cercar.	Adquirir la pràctica imprescindible per <i>pensar</i> la necessitat informativa, amb tots els matisos possibles, abans de traslladar-la al document, base de dades, biblioteca o qualsevol sistema o servei d'informació.
C5. Capacitat d'interrogar de forma eficient els sistemes d'informació digitals.	Adquirir les habilitats necessàries per tal de poder consultar catàlegs en línia, bases de dades generals i especialitzades, usar adequadament els cercadors d'Internet: 1. Conèixer les instruccions i operadors dels llenguatges d'interrogació, en general. 2. Ser capaçs <i>d'entendre</i> les possibilitats que ofereixen els diferents sistemes d'interrogació. 3. Construir bé les equacions de cerca.
C6. Capacitat d'avaluar els resultats obtinguts en el procés de cerca d'informació.	Desenvolupar un sentit crític respecte de les respostes obtingudes: no tot allò que s'obté és el més adequat, el més precís, el més exhaustiu possible. 1. Avaluar la idoneïtat. 2. El soroll i el silenci documental.
C7. Capacitat metodològica	Adquirir un mètode per a fer i presentar treballs acadèmics. 1. Parts del treball (des del sumari fins els annexos). 2. Normalització de la bibliografia.
C8. Capacitat d'autoaprenentatge	Els sistemes d'informació evolucionen contínuament. És important que l'alumne sigui capaç de continuar investigant, posar-se al dia, veure les noves possibilitats que li ofereixen aquests sistemes. 6. Saber orientar i preparar el propi aprenentatge. 7. Ser conscients de les habilitats apreses i les que caldria assolir. 8. Donat que cada vegada hi ha més sistemes d'informació digitals, ser conscient de la pròpia actitud davant de la tecnologia. 9. Saber autoavaluar-se

